

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 89g/2016

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din punctul 19 lit. e) și punctul 21 din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009
*(obligația recoltării probelor biologice
pentru stabilirea stării de ebrietate)*

CHIȘINĂU

6 septembrie 2016

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Tudor PANȚÎRU,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 26 iulie 2016,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 6 septembrie 2016 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*cu aplicarea obligatorie a probelor de laborator (sînge*” de la lit. e) pct. 19 și a sintagmei „*concentrației alcoolului în sînge*” de la pct. 21 din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ridicată de avocatul Igor Chiriac în dosarul nr.3-101/16, pendinte la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 26 iulie 2016 de către judecătorul Gheorghe Stratulat, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 3 aprilie 2014, I.M. a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Sănătății, prin care a solicitat declararea nulității procesului-verbal al examinării medicale de constatare a faptului consumării alcoolului, întocmit în privința sa, întemeindu-și solicitările pe încălcările procedurale care au avut loc în timpul examinării medicale, și anume prin încălcarea dreptului de a fi informat.

4. În cadrul ședinței de judecată din 13 iulie 2016, privind examinarea cererii de chemare în judecată a I.M., avocatul reclamantului, Igor

Chiriac, a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „*cu aplicarea obligatorie a probelor de laborator (sînge*” de la lit. e) pct. 19 și a sintagmei „*concentrației alcoolului în sînge*” de la pct. 21 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, invocând încălcarea articolelor 16 alin. (2), 24, 28 și 54 din Constituție.

5. Prin încheierea din aceeași dată, instanța a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 28

Viața intimă, familială și privată

„Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.”

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

7. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei (M.O., 2009, nr. 80-81, art. 347) sunt următoarele:

„19. Medicul abilitat cu dreptul de efectuare a examinării medicale, trebuie să realizeze următoarele acțiuni:

[...]

e) să efectueze examinarea medicală **cu aplicarea obligatorie a probelor de laborator (sînge și/sau urină)** și prin respectarea strictă a ordinii și modului unic de efectuare a examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei;

21. În cazul în care în urma examinării medicale se stabilește stare de ebrietate, recoltarea probelor biologice pentru determinarea **concentrației alcoolului în sînge** și a prezenței substanțelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora în sînge și/sau urină este obligatorie.”

8. Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, amendată prin protocoalele adiționale (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997) sunt următoarele:

Articolul 8

Dreptul la respectarea vieții private și de familie

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției susține că obligarea conducătorului mijlocului de transport la recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii stării de ebrietate permite intervenția asupra integrității fizice a persoanei și cauzează imixțiuni arbitrare în viața personală.

10. Autorul excepției consideră că, în situația în care starea de ebrietate a conducătorilor mijloacelor de transport se determină prin concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat, recoltarea obligatorie a probelor biologice pentru confirmarea stării de ebrietate nu își găsește justificare, fiind neproportională.

11. În viziunea autorului excepției, prevederile contestate încălcă articolele 16 alin. (2), 24, 28 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității hotărârilor de Guvern, în speță a Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către avocatul Igor Chiriac în dosarul nr.3-101/16 aflat pe rolul Judecătorei Centru, mun. Chișinău, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit.g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinenta prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

16. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate vizează în esență recoltarea obligatorie a probelor biologice (a probelor de sânge în cazul dat) dacă în urma examinării medicale a persoanei se stabilește starea de ebrietate.

17. Curtea observă că în Hotărârea nr. 18 din 18 iulie 2016, examinând constituționalitatea art. 264¹ alin. (3) din Codul penal, s-a pronunțat asupra recoltării obligatorii a probelor biologice în cazul în care în urma examinării medicale a persoanei se stabilește stare de ebrietate, statuând că:

55. [...] instituirea condițiilor de circulație a mijloacelor de transport este un atribut exclusiv al legiuitorului, care a reglementat regimul de circulație pe drumurile publice astfel încât **desfășurarea traficului rutier să aibă loc în deplină siguranță.**

[...]

57. [...] necesitatea intervenției în viața privată prin obligarea conducătorului mijlocului de transport la recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii stării de ebrietate **este justificată de protecția unor valori importante ca ordinea publică, securitatea în trafic, prevenirea pericolului pentru viața și integritatea fizică a altor persoane, precum și prevenirea pericolului asupra vieții, integrității corporale a însuși conducătorului mijlocului de transport.**

58. În același sens, și Curtea Europeană, în cauzele *Tirado Ortiz și Lozano Martin vs. Spania* (decizia din 15 iunie 1999) și *X. vs. Olanda* (decizia din 4 decembrie 1978), a statuat că în timp ce testarea obligatorie a nivelurilor de alcool poate fi considerată drept o încălcare a vieții private a reclamantilor în sensul articolului 8 §

1 din Convenție, în același timp ea poate fi considerată ca fiind necesară pentru prevenirea infracțiunilor și protecția drepturilor și libertăților altora.

[...]

18. În hotărârea menționată, Curtea a reținut că obligarea conducătorului mijlocului de transport de a se supune examinării medicale în vederea stabilirii stării de ebrietate **nu poartă un caracter excesiv și nu aduce atingere prevederilor constituționale.**

19. De asemenea, Curtea subliniază că prevederile contestate nu stabilesc în exclusivitate recoltarea probelor de sânge, dar prevăd drept alternativă și posibilitatea recoltării altor probe biologice.

20. În lumina celor expuse, Curtea menționează că excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate pentru exercitarea controlului constituționalității și, deci, nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*cu aplicarea obligatorie a probelor de laborator (sînge*” de la lit. e) pct. 19 și a sintagmei „*concentrației alcoolului în sînge*” de la pct. 21 din Regulamentul privind modul de testare alcoolsopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ridicată de avocatul Igor Chiriac în dosarul nr.3-101/16, pendinte la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

*Chișinău, 6 septembrie 2016
DCC nr.51
Dosarul nr. 89g/2016*